

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2006
Avaldamismärge:	

Teeseadus

Vastu võetud 17.02.1999
[RT I 1999, 26, 377](#)
 jõustumine 23.03.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.11.1999	RT I 1999, 93, 831	25.12.1999
18.04.2001	RT I 2001, 43, 241	17.05.2001
09.05.2001	RT I 2001, 50, 283	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
23.04.2002	RT I 2002, 41, 249	27.05.2002
15.05.2002	RT I 2002, 47, 297	01.01.2003
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
19.11.2003	RT I 2003, 79, 530	31.03.2004
17.12.2003	RT I 2003, 88, 594	08.01.2004
23.11.2004	RT I 2004, 84, 569	01.01.2005
26.01.2005	RT I 2005, 11, 44	27.02.2005
16.06.2005	RT I 2005, 40, 312	21.07.2005
27.11.2005	RT I 2005, 61, 479	01.01.2006

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Teeseadus sätestab tee suhtes esitatavad nõuded, tee omaniku ja liikleja õigused ja kohustused ning vastutuse liiklusohutusnõuete rikkumise eest, reguleerib teehoiu, tee kasutuse ja kaitse korraldamist ja rahastamist ning inimeste ja keskkonna kaitset liiklusest tulenevate ohtude eest.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
[\[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002\]](#)

§ 2. Tee

(1) Tee on maantee, tänav, metsatee, jalgtee ja jalgrattatee või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis.

(2) Tee moodustavad:

- 1) liiklemiseks kasutatavad järgmised rajatised:
 - sõidutee ning sellega külgnevale alale sissesõidu ja sealt väljasõidu tee ning kõnnitee;
 - parkla ja puhkekoht;
 - tunnel, sild, truup ja viadukt;
 - liikurmasinarada;

- liikleja kontrollimiseks ja maksustamiseks mõeldud ala;
 - ühissõiduki peatuseks ettenähtud ala ja ootekoda;
 - piirikontrolli- ja tollikontrollirajatis;
 - teepeenar;
 - 2) muud rajatised:
 - kraav, haljasala ning eraldus- või haljasriba;
 - tee äärde liikluskahjustuste kaitseks rajatud kaitseehitis ja müratõke ning keskkonnakaitserajatis;
 - liikluskorraldusvahend;
 - teemärgistus- ja teevalgustusrajatis;
 - tee ääres asetsev muu teehoiurajatis.
- [RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 3. Teemaa

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

§ 4. Avalikult kasutatav tee

(1) Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik tee, üldiseks või kohalikuks liiklemiseks ettenähtud talitee ning käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud eratee. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igauks käesolevas seaduses ja teistes õigusaktides sätestatud piirangutega.

(2) Avalikult kasutatava tee kasutamisele ning avalikult kasutatavale teele juurdepääsule kohaldatakse asjaõigusseadust (RT I 1993, 39, 590; 1999, 44, 509; 2001, 34, 185; 93, 565; 2002, 47, 297; 53, 336; 99, 579; 2003, 13, 64; 17, 95; 78, 523; 2004, 20, 141; 37, 255).

(3) Tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning Maanteeameti ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel määrab eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku majandus- ja kommunikatsiooniminister riigi huvidest lähtudes. Tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning valla- või linnavalitsuse ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel määrab eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku valla- või linnavolikogu kohaliku omavalitsuse huvidest lähtudes. Lepingus nähakse ette eratee kasutamise kord ja tähistus, hüvitis eratee omanikule ning teehoiukulude kandjad.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

2. peatükk TEE LIIGID

§ 5. Maantee

(1) Maantee on väljaspool linnu, alevaid ja alevikke paiknev tee sõidukite ja jalakäijate liiklemiseks.

(2) Riigimaantee, mis kantakse riigimaanteede nimekirja, on:

- 1) põhimaantee, mis ühendab pealinna teiste suurte linnadega, neid linnu omavahel ning pealinna ja teisi suuri linnu tähtsate sadamate, raudteesõlmede ja piiripunktidega;
- 2) tugimaantee, mis ühendab linnu omavahel ning linnu põhimaanteedega;
- 3) kõrvalmaantee, mis ühendab linnu alevite ja alevikega, alevaid ja alevikke omavahel või küladega ning neid kõiki põhi- ja tugimaanteedega;
- 4) ramp ja ühendustee, mis on liikluse korraldamiseks ja liiklusvoogude kanaliseerimiseks rajatud eri- ja samatasandiliste maanteede ristumisalale;
- 5) muu majandus- ja kommunikatsiooniministri otsuse alusel riigimaanteede nimekirja kantud tee.

(3) Riigimaantee liigi kehtestab ning otsustab tee riigimaanteede nimekirja kandmise ja sellest väljaarvamise majandus- ja kommunikatsiooniminister .

(4) Kohalik maantee on kohaliku liikluse korraldamiseks rajatud maantee.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 5¹. Kohalik tee

Kohalik tee on valla- või linnavolikogu otsuse alusel kohaliku liikluse korraldamiseks rajatud kohalik maantee, tänav, jalgteed ja jalgrattateed ning kohalikuks liiklemiseks ettenähtud talitee.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 5². Eratee

Eratee on tee, mis paikneb juriidilise või füüsilise isiku kinnisasjal. Erateed võib kasutada üksnes kinnisasja omaniku loal. Käesoleva seaduse § 33 lõikes 8 nimetatud juhtudel võib erateed kasutada kinnisasja omaniku loata.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 5³. Metsatee

(1) Metsatee on käesoleva seaduse tähenduses riigi omandisse jäetud maal paiknev valdavalt riigimetsa majandamiseks kasutatav tee. Metsateed võib kasutada igaüks juhul, kui riigimetsa majandamist korraldab isik või riigiasutus ei ole metsateed või selle osa sulgenud või metsateel liiklust piiranud.

(2) Riigimetsa majandamist korraldaval isikul või riigiasutusel on õigus vajadusel sõlmida valla- või linnavalitsuse, samuti juriidilise või füüsilise isikuga kokkuleppeid metsatee kasutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 6. Tänav

Tänav on linnas, alevis või alevikus paiknev tee, mis on ehitatud või kohandatud sõidukite või jalakäijate liiklemiseks.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 7. Jalgtee ja jalgrattatee

Jalgtee ja jalgrattatee on tee, mis on ehitatud või kohandatud kas ainult jalakäijate, nii jalakäijate kui ka jalgratturite või ainult jalgratturite liiklemiseks.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 8. Talitee

(1) Talitee on üle külmunud maa või veekogu rajatav tee, mis on ette nähtud mandri ja saarte või mandri eri kohtade vahel liiklemiseks. Talitee kasutamise aeg on piiratud.

(2) Talitee rajamiseks vajaliku maa või veekogu omanikul on õigus nõuda tee rajajalt maa või veekogu kasutamise eest tasu.

(3) Talitee asukoht, tee kasutamise tähtaeg ja kasutamise tingimused ning tee rajamiseks vajaliku maa või veekogu kasutamise eest võetava tasu suurus nähakse ette maa või veekogu omaniku ja talitee rajamisest huvitatud isiku vahel sõlmitud lepingus.

§ 9. Maantee klass

(1) [Kehtetu – RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

(2) Maantee klassid on kiirtee, I klassi maantee, II klassi maantee, III klassi maantee, IV klassi maantee ja V klassi maantee. Maanteed jaotatakse klassideks järgmiste tunnuste alusel:

1) kiirtee on sellel lubatud kiirusele vastava kattega maantee mootorsõidukite liiklemiseks, mis ei teeninda vahetult teega piirnevaid alasid. Kiirteel on kaks eri sõidusuundades kulgevat vähemalt kahe sõidurajaga teed, mis on üksteisest eraldatud eraldusribaga või muu rajatisega. Kiirtee ei tohi samal tasandil ristuda teise teega ega raudteega. Kiirteele sõidetakse kiirendusraja kaudu ja kiirteelt muud liiki teele aeglustusraja kaudu. Tee peab vastama kiirtee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 8000 autot ööpäevas;

2) I klassi maantee on kattega ning mõlemas liiklussuunas vähemalt kahe sõidurajaga tee, mis ristub raudteega või teise teega enamasti kahel tasandil. Teele sõidetakse kiirendusraja kaudu ja teelt ära aeglustusraja kaudu. Tee peab vastama I klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 6000 autot ööpäevas;

3) II klassi maantee on kattega tee, mis võib teise teega ristuda ühel tasandil. Tee peab vastama II klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 3000 autot ööpäevas;

4) III klassi maantee on kattega tee, mis võib teise teega ristuda ühel tasandil. Tee peab vastama III klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 1000 autot ööpäevas;

5) IV klassi maantee on kattega või kruusatee, mis võib teise teega ristuda ühel tasandil. Tee peab vastama IV klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on vähemalt 200 autot ööpäevas;

6) V klassi maantee on kattega või kruusatee. Tee peab vastama V klassi maantee kohta kehtestatud nõuetele, kui eeldatav keskmine liiklussagedus on kuni 200 autot ööpäevas.

(3) Tehnilised nõuded maantee klassile kehtestab koos käesoleva seaduse § 19 lõikes 2 nimetatud tee projekteerimise normide ja nõuetega majandus- ja kommunikatsiooniminister.

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

3. peatükk

TEE SUHTES ESITATAVAD NÕUDED

§ 10. Tee seisund

- (1) Teel peab olema võimalik ohutult liigelda ning tee peab vastama tee seisundi nõuetele.
- (2) Tee ohutusrajatiste, liiklusmärkide, fooride, piirete, tähispostide ja teemärgistuse kohta ning riigimaantee, kohaliku tee ja talitee seisundi kohta esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .
- (3) Metsatee seisundi kohta esitatavad nõuded kehtestab keskkonnaminister .
- (4) Avalikult kasutatava tee omanik või teehoiu korraldamise eest vastutavaks määratud isik on kohustatud hoidma tee käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud nõuetele vastavas seisundis. [RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 11. Tee registreerimine

- (1) Riiklikus teeregistris registreeritakse käesoleva seaduse:
 - 1) paragrahvi 4 lõike 3 alusel avalikuks kasutamiseks määratud erateed;
 - 2) paragrahvi 5 lõikes 3 nimetatud riigimaanteede nimekirjas olevad teed;
 - 3) paragrahvis 5¹ nimetatud kohalikud teed;
 - 4) paragrahvi 5³ lõikes 1 nimetatud metsateed.
- (2) Riiklikus teeregistris võib kohaliku omavalitsuse ettepanekul registreerida avalikuks kasutamiseks määramata erateed.
- (3) Riikliku teeregistri asutamise, pidamise ja likvideerimise ning finantseerimise suhtes kohaldatakse andmekogude seadust (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552; 1999, 10, 155; 2000, 50, 317; 57, 373; 92, 597; 2001, 7, 17; 17, 77; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 18, 107; 26, 158; 2004, 30, 204). [RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 12. Tee tähistamine

- (1) Riiklikus teeregistris olev Euroopa teedevõrgu tee peab olema tähistatud E-tähisega, riigimaantee vastava riigimaantee tähisega, kohalik tee ja metsatee nime või tähisega. Tänav ja eratee peavad olema tähistatud nimega. [RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]
- (2) Asustusüksusesse sissesõidu tee ja sealt väljasõidu tee peab tee omanik tähistama suunaviitadega.
- (3) Teetähistussüsteemi ja selle rakendamise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

§ 13. Tee kaitsevöönd

- (1) Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd.
- (2) Riigimaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 meetrit.
- (3) Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 kuni 50 meetrit.
- (4) [Kehtetu – RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]
- (5) Tänav kaitsevööndi laius on teemaa piirist kuni 10 meetrit; vööndi laius nähakse ette detailplaneeringus.

4. peatükk

TEEHOID

§ 14. Teehoiu mõiste

Teehoiuna käsitatakse teetöö kavandamist, tee projekteerimist, ehitamist ja remontimist, tee ja teekaitsevööndi hooldamist, teekasutuse korraldamist ning tee haldamisega seotud muud tegevust.

§ 15. Teehoiu kavandamine

(1) Teehoidu kavandades tuleb järgida keskkonnakaitsenõudeid, piirkonna arengu vajadusi ja eeldatavat liiklussagedust.

(2) Riigimaanteede teehoiukava peab sisaldama ehitus- ja remondiobjektide nimekirja ning teehoiu rahastamise arvestust rahastamisallikate ja aastate lõikes.

(3) Riigimaanteede teehoiukava koostab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium neljaks aastaks ja seda uuendatakse igal aastal. Riigimaanteede teehoiukava kinnitab Vabariigi Valitsus.
[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 16. Teehoiu rahastamine

(1) Riigimaanteede teehoiu rahastatakse Vabariigi Valitsuse kinnitatud teehoiukava alusel.

(2) Teehoiu rahastamiseks nähakse riigieelarves ette kulud üldsummas, mille suurus vastab vähemalt 75 protsendile kütuseaktsiisi (välja arvatud erimärgistatud kütused) ja 25 protsendile erimärgistatud kütuste aktsiisi kavandatavast laekumisest.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31.12.2005]

(3) Raha jaotus riigimaanteede hoiuks ning kohalike teede hoiuks määratakse igaks eelarveaastaks riigieelarves. Kohalike teede investeeringuteks eraldatakse vähemalt 5 protsenti riigieelarves teehoiu rahastamiseks ettenähtud summast.

[Lõike 3 sõnastus alates 1.01.2006]

(3) Raha jaotus riigimaanteede hoiuks ning kohalike teede hoiuks määratakse igaks eelarveaastaks riigieelarves. Kohalike teede investeeringuteks eraldatakse vähemalt 10 protsenti riigieelarves teehoiu rahastamiseks ettenähtud summast.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel riigimaanteede hoiuks määratud raha jaotuse ehitus- ja remondiobjektide ning teehoiuks vajalike muude kulude lõikes, samuti kohalike teede hoiuks määratud raha jaotuse investeeringuteks omavalitsusüksuste lõikes avalikult kasutatavate kohalike teede ning lepingu alusel avalikuks kasutamiseks määratud erateede hoiuks kinnitab Vabariigi Valitsus.
[RT I 2005, 61, 479- jõust. 01.01.2006]

§ 17. Tee planeerimine, ehitamine ja remontimine

(1) Tee ehitamiseks ettenähtud maa-ala planeering koostatakse planeerimisseaduse kohaselt.

(2) Tee ehitamise eesmärk on muuta liiklemine ohutumaks, suurendada tee läbilaskevõimet ja seega soodustada transiitliiklust, parandada keskkonnaseisundit või soodustada piirkonna arengut. Tee ehitamise tulemus on uus tee, tee klassi muutumine, uus ristmik või lisarada.

(3) Tee remontimise eesmärk on kõrvaldada tee-elementide kulumise ja kahjustuste tagajärjed. Remondi tulemus on tee-elementide esialgne tehniline seisund. Tee klass remondi tulemusena ei muutu.

(4) Tee-ehitusmaterjalidele ja -toodetele kehtestab nõuded majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(5) Tee-ehitusmaterjali ja -toote nõuetele vastavuse tõendamise kord ja nõuetele vastavuse tõendamiseks vajalikud vastavushindamise protseduurid kehtestatakse ehitusseaduses sätestatud korras.
[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 18. Kinnisasja sundvõõrandamine

(1) Avalikult kasutatava tee ehitamise korral kohaldatakse ettenähtud sundvõõrandamise suhtes kinnisasja sundvõõrandamise seadust (RT I 1995, 30, 380; 59, 1006).

(2) [Kehtetu – RT I 2005, 40, 312- jõust. 21.07.2005]

§ 19. Tee-ehitusprojekt

(1) Tee ehitamise aluseks on tee-ehitusprojekt (edaspidi *teeprojekt*) ja eelarve. Muudeks teehoiutöödeks koostatakse projekt või kulutuste kalkulatsioon. Uue tee ehitamisel koostatakse teeprojekti esimese etapina tee eelprojekt, millega määratakse kindlaks tee asukoht. Eelprojekti koostamise käigus küsib tee omanik puudutatud isikute arvamust ja vastuväiteid, millega eelprojekti koostamisel võimaluse korral arvestatakse. Projekti järgi

tehtavad teehoiutööd on ette nähtud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tee projekteerimise normide ja nõuetega.

(2) Projekti suhtes esitatavad nõuded, tee projekteerimise normid ja nõuded ning projekti ekspertiisi tegemise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

(3) Asulate vahel ja läbi asulate üldiseks liiklemiseks ettenähtud tee projekteerimise nõuded kehtestab Maanteeamet. Kohalikuks liiklemiseks ettenähtud tee projekteerimise nõuded kehtestab valla- või linnavalitsus. Projekteerimisnõuded esitatakse tee omanikule.

(4) Teeprojekt tuleb koostada kooskõlas kehtiva planeeringuga.

(5) Uue tee projekteerimise käigus tuleb korraldada keskkonnamõju hindamine vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele.

(6) Teeprojektile tuleb teha ekspertiis. Teeprojekti ekspertiis peab muu hulgas selgitama, kuidas teehoiutöö mõjutab keskkonda.

(7) Ekspertiisi võib teha isik, kellel on asjakohane tegevusluba.
[RT I 2005, 40, 312- jõust. 21.07.2005]

§ 20. Teehoiutöö ehitusjärelvalve

(1) Teehoiutöö ehitusjärelvalvet (edaspidi *ehitusjärelvalve*) korraldab Maanteeamet.

(2) Ehitusjärelvalve ülesanne on:

1) kontrollida, kas teeprojekt vastab seadustele ja normidele ning detailplaneeringutele ja projekteerimisnõuetele;

2) kontrollida, kas teehoiutööl täidetakse tee-ehitusloaga kehtestatud nõudeid ja kas töö tegijal on tegevusluba;

3) teha ettekirjutusi teehoiutööde puuduste kõrvaldamiseks;

4) teatada valla- või linnavalitsusele ning maanteeregistrile või kohalikule teeregistrile tee-ehitusloa ja teekasutusloa väljaandmisest;

5) korraldada ehitisega toimunud avarii põhjuste uurimist ja teostada omanikujärelvalvet tee omanikuga sõlmitud järelvalvelepingus ettenähtud volituste piires.

(3) Ehitusjärelvalvet võib teostada tegevusloaga isik. Järelevalveametnikul on järgmised õigused:

1) saada projekti kontrollimiseks vajalikke andmeid, töö kontrollimiseks pääseda takistamatult teele, teha ehitusettevõtjale ettekirjutusi, kui ehitis ei ole projektikohane ega vasta ehitusnormidele või on muutunud avarii- või keskkonnaohtlikuks, ja määrata tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks;

2) nõuda tee-ehitusloa väljaandjalt loa peatamist või kehtetuks tunnistamist, kui on rikutud ehitusloaga kehtestatud nõudeid;

3) nõuda ettevõtjalt teeprojektis või töövõtulepingus määratud kvaliteedinõuetele mittevastavate tööde ümbertegemist.

(4) Järelevalvekulud kannab tee omanik.

(5) Ehitusjärelvalve korra, tee-ehitusloa ja teekasutusloa andmise ning teehoiutööde dokumenteerimise nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 21. Tee-ehitusluba

(1) Tee-ehitusloa alusel tehtavad teehoiutööd on ette nähtud käesoleva seaduse § 19 lõikes 2 nimetatud tee projekteerimise normide ja nõuetega.

(2) Riigi põhimaantee tee-ehitusloa annab Maanteeamet ning riigi tugi- ja kõrvalmaantee tee-ehitusloa Maanteeameti kohalik asutus või Maanteeameti hallatav riigiasutus oma tegevuspiirkonnas. Teiste avalikult kasutatavate teede tee-ehitusloa annab valla- või linnavalitsus. Tee-ehitusluba antakse tee omanikule.

(3) Võõrale maale tee rajamise tee-ehitusluba antakse pärast servituudi kandmist kinnistusraamatusse.

(4) Teehoiutööks antakse tee-ehitusluba, kui teeprojekt vastab projekteerimisnõuetele ning ehitusnormidele ja teistele õigusaktidele.

(5) Tee-ehitusloaga määratakse teehoiutöö tähtaeg, järelevalveametnik ja töö alustamisest teatamise kohustus.

(6) Tee-ehitusluba antakse kuu aja jooksul pärast loataotluse saamist. Loa väljaandjal on õigus tunnistada luba kehtetuks, kui:

1) tööd ei ole alustatud tee-ehitusloa väljaandmisest arvates ühe aasta jooksul;

2) tööd jätkata on ohtlik;

3) rikutakse teehoiutöid reguleerivaid õigusakte;

4) ei järgita teeprojekti või

5) rikutakse muid tee-ehitusloaga ettenähtud nõudeid.

(7) Tasulise tee ehitamiseks tee-ehitusluba andes tuleb arvestada, et liiklejal peab olema võimalik sihtpunkti sõita mööda tasuta teed, välja arvatud mandrit saarega ühendava silla ületamine ja tunneli läbimine. Tasuta tee kasutamine ei tohi põhjustada liiklejale liigseid kulusi ja võtta liigselt aega.

(8) Tee-ehitusluba ei anta, kui:

- 1) teeprojekt ei ole detailplaneeringu ja projekteerimisnõuete kohane;
- 2) teeprojekti ei ole koostanud või kontrollinud asjakohase tegevusloaga isik;
- 3) projekteeritud ehitised kahjustab asjaõiguseaduse §-des 143–154 sätestatud naabrusõigusi ja kui naabriga ei ole saavutatud kokkulepet;
- 4) teeprojekt ei vasta tee projekteerimise normidele ja nõuetele ning teistele õigusaktidele.

[RT I 2005, 40, 312- jõust. 21.07.2005]

§ 22. Teekasutusluba

(1) Tee kasutamiseks annab loa tee-ehitusloa andja.

(2) Teekasutusloa võib anda pärast tee projektikohast valmimist ja ehitusjärelevalve ettekirjutuste täitmist.

(3) Tee kantakse teeregistrisse pärast teekasutusloa saamist.

(4) Ehitatava või remonditava tee võib teekasutusloa alusel võtta valminud osade kaupa kasutusele juhul, kui on tagatud liiklusohutus.

§ 23. Tee likvideerimine

(1) Tee võib likvideerida, kui seda pärast uue tee ehitamist või mõnel muul põhjusel enam ei vajata. Tee likvideerimise loa annab valla- või linnavalitsus.

(2) Valla- või linnavalitsus võib lubada tee likvideerida ilma asjakohase projektita.

§ 24. Teedokumentide säilitamine

Teeprojekti ja muud olulised dokumendid peab säilitama tee omanik. Teekasutusloa saamisest arvates kümne aasta pärast antakse teedokumentid arhiivi, kus neid säilitatakse arhiiviseaduses (RT I 1998, 36/37, 552; 1999, 16, 271) sätestatud korras.

§ 25. Teehoiu korraldajad

(1) Teehoiu korraldab tee omanik Euroopa lepingu (RT II 1995, 22–27, 120), riigihangete seaduse (RT I 2000, 84, 534; 2001, 34, 189) ja käesoleva seaduse ning nende alusel antud õigusaktide kohaselt.

(2) Maanteeamet korraldab teehoiu riigimaanteedel ja on kohustatud nendel teedel looma tingimused ohutuks liiklemiseks.

(3) Valla- või linnavalitsus korraldab teehoiu kohalikel teedel ja on kohustatud nendel teedel looma tingimused ohutuks liiklemiseks.

(3¹) Riigimetsa majandamist korraldab isik või riigiasutus korraldab teehoiu metsateel.

(4) Eratee omanik korraldab tema omandis oleval teel teehoiu ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks tema teel.

(5) Talitee rajaja korraldab teehoiu taliteel ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks tema rajatud teel.

(6) Teehoiutööde ajal tagab liiklusohutuse teehoiutöö tegija. Teehoiu korraldamise eest vastutava isiku määravad tee omanik ja teehoiutööde tegija lepinguga.

(7) Linnas, alevis ja alevikus on teega külgneva territooriumi kasutaja kohustatud tegema heakorratõid sõidutee ja vastava territooriumi vahel oleval kõnniteel.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 25¹. Tegevusluba

(1) Avalikult kasutatavate teede ehitamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks, nimetatud teehoiutööde ehitusjärelvalveks, teede projekteerimiseks ning projekti ekspertiisi tegemiseks on nõutav tegevusluba. Tegevusluba antakse füüsilisele või juriidilisele isikule, kes on täitnud nõuded vastava teehoiutöö tegemiseks.

(2) Tegevusluba on vajalik järgmisteks teehoiutöödeks:

- 1) teede projekteerimine ja teeprojektide ekspertiis, välja arvatud tunnelid, sillad ja viaduktid (edaspidi *sillad*);
- 2) sildade projekteerimine ja sillaprojektide ekspertiis;
- 3) teede ehitamine, remontimine ja hooldamine, välja arvatud sildade ehitamine ja remontimine;
- 4) sildade ehitamine ja remontimine;
- 5) liikluskorralduse projektide tegemine ja nende projektide ekspertiis;
- 6) liikluskorraldusvahendite paigaldamine;
- 7) teehoiutööde ehitusjärelvalve.

(3) Juriidiline isik võib taotleda tegevusluba kõikide käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teehoiutööde tegemiseks. Füüsiline isik võib taotleda tegevusluba teede projekteerimiseks ja teeprojektide ekspertiisiks, sildade projekteerimiseks ja sillaprojektide ekspertiisiks, liikluskorralduse projektide tegemiseks ja nende projektide ekspertiisiks, liikluskorraldusvahendite paigaldamiseks ning teehoiutööde ehitusjärelvalveks.

(4) Tegevusluba ei ole nõutav järgmisteks teehoiutöödeks: lumetõrje- ja lumekoristustööd, libedusetõrje kõnni- ja jalgrattateedel, teemaa ja teekraavide hooldetööd, ühissõiduki ootekodade ja tee teenindusrajatiste hooldamine ning teede puhastus- ja korrastustööd.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 25². Tegevusloa taotlejale esitatavad nõuded

(1) Teede projekteerimiseks ja teeprojektide ekspertiisiks, sildade projekteerimiseks ja sillaprojektide ekspertiisiks, liikluskorralduse projektide tegemiseks ja nende projektide ekspertiisiks, liikluskorraldusvahendite paigaldamiseks ning teehoiutööde ehitusjärelvalveks tegevusluba taotleval juriidilisel isikul peab igal tegevusluba nõudval tegevusalal olema vähemalt üks töölepingu alusel töötav teehoiutöö kvaliteedi eest vastutav töötaja (edaspidi *vastutav töötaja*), kellel on vastav füüsilise isiku tegevusluba.

(2) Teede ehitamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks ning sildade ehitamiseks ja remontimiseks tegevusluba taotleval juriidilisel isikul peab igal tegevusluba nõudval tegevusalal olema vähemalt üks vastutav töötaja, kes vastab käesoleva paragrahvi lõikes 3 ja 4 sätestatud nõuetele.

(2¹) Isik võib olla vastutavaks töötajaks ainult ühe ettevõtja juures ja ainult ühel tegevusluba nõudval teehoiutööl.

(3) Tegevusluba taotleval füüsilisel isikul ja juriidilise isiku vastutaval töötajal peab olema vastav akadeemiline või rakenduslik erialane kõrgharidus ning erialane töökogemus.

(4) Erialaseks töökogemuseks loetakse:

- 1) teede projekteerimise ja teeprojektide ekspertiisi, sildade projekteerimise ja sillaprojektide ekspertiisi ning liikluskorralduse projektide tegemise ja nende projektide ekspertiisi korral vähemalt kolmeaastast töötamist vastavalt teede, sildade või liikluskorralduse projekteerijana;
- 2) teede ehitamise, remontimise ja hooldamise, sildade ehitamise ja remontimise ning liikluskorraldusvahendite paigaldamise korral vähemalt kolmeaastast töötamist vastava teehoiutöö juhina;
- 3) teehoiutööde ehitusjärelvalve tegemise korral vähemalt kolmeaastast töötamist teede või sildade projekteerijana, teehoiutööde ehitusjärelvalve insenerina või teehoiutöö juhina, välja arvatud teede, sildade ja liikluskorralduse projektide ekspertiisitööde juhina ning liikluskorraldusvahendite projekteerimistööde ja liikluskorraldusvahendite paigaldustööde juhina.

(5) Teehoiutööde ehitusjärelvalve tegevusluba taotlev füüsiline isik peab lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele olema läbinud majandus- ja kommunikatsiooniministri tunnustatud asutuses teehoiutööde ehitusjärelvalve koolituskursuse ja sooritanud kursuse kirjaliku lõpueksami. Koolituskursuse peab tegevusloa omanik läbima iga kolme aasta tagant.

(6) [Majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) kinnitab koolituskursuse õppekava.

(7) Erandkorras võib teehoiutööde tegevusluba taotleda või olla vastutavaks töötajaks tee-ehitusloa keskeriharidusega isik, kelle senine tööalane tegevus, täiendusõpe ning tööandjate ja ameti- või erialaliitude soovitusel tunnistavad tema pädevust vastaval tegevusalal tegutsemiseks.

(8) Välisriigi kodaniku ja ettevõtja suhtes kehtivad teehoiutööde tegevusloa taotlemise korral samad nõuded, mis Eesti Vabariigi kodaniku ja ettevõtja suhtes.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 25³. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa saamiseks peab füüsiline isik esitama Maanteeametile taotluse koos dokumentide koopiatega, mis tõendavad vastava teehoiutöö tegemise oskusi.

(2) Tegevusloa saamiseks peab juriidiline isik esitama Maanteeametile taotluse, millele on lisatud:
1) andmed tema kasutuses oleva vastava teehoiutöö tegemiseks vajaliku tehnilise varustuse kohta;
2) ametlikult kinnitatud väljavõte asutamisotsusest, -lepingust, ühingulepingust või põhikirjast tegevusvaldkondade kohta;
3) põhikohaga töötavate vastutavate töötajate nimekiri, kuhu on märgitud nende erialased oskused ja erialased töökogemused;4)
[Kehtetu – RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 25⁴. Tegevusloa väljaandmine, pikendamine ja muutmine

(1) Teehoiutööde tegevuslubasid annab välja Maanteeamet. Tegevusloa väljaandmiseks hindab Maanteeamet tegevusloa taotleja vastavust käesoleva seaduse §-s 25² sätestatud nõuetele ning kontrollib taotleja maksuvõlgnevuse puudumist.

(2) Tegevusluba antakse kolmeks aastaks. Tegevusloa kehtivusaajal on Maanteeametil õigus nõuda tegevusloa omanikult vastutavate töötajate nimekirja.

(3) Tegevusloale märgitakse järgmised andmed:
1) tegevusloa omaniku nimi ja aadress;
2) lubatud tegevusalad;
3) tegevusloa number;
4) tegevusloa väljaandmise kuupäev ja kehtivusaeg;
5) tegevusloa andja nimetus ja pitsere;
6) tegevusloale alla kirjutava isiku ametinimetus, nimi ja allkiri.

(4) Tegevusloa taotleja peab 10 päeva jooksul pärast tegevusloa andmise otsuse teatavakstegemist tasuma riigilõivu.

(5) Tegevusloa kehtivusaaja möödumisel pikendatakse tegevusloa omaniku taotlusel tegevusluba kolmeks aastaks.

(6) Tegevusloa pikendamise korral kehtivad tegevusloa väljaandmiseks sätestatud nõuded.

(7) Tegevusloale kantud andmete muutumise korral on tegevusloa omanik kohustatud taotlema tegevusloa muutmist. Kui tegevusloa omaniku taotluse alusel muudetakse loale märgitud tegevusala või muid andmeid, ei muutu tegevusloa kehtivusaeg ega võeta riigilõivu.

(8) Otsuse tegevusloa andmise, pikendamise, muutmise või vastava toimingute tegemisest keeldumise kohta teeb Maanteeamet hiljemalt 30 päeva jooksul pärast kõigi nõutavate dokumentide saamist. Tegevusloa taotlejat teavitatakse seitsme päeva jooksul pärast sellekohase otsuse vastuvõtmist.
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 25⁵. Tegevusloa peatamine ja kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa võib peatada, kui tegevusloa omanik:
1) on rikkunud teehoiutööde suhtes kehtestatud nõudeid;
2) on esitanud tegevusloa taotlemise või pikendamise korral valeandmeid;
3) ei ole ettenähtud ajaks või ulatuses täitnud ehitusjärelevalve ettekirjutusi;
4) on juriidiline isik, kelle teenistuses ei ole nõuetekohase pädevusega vastutavat töötajat;
5) ei ole tegevusloale kantavate andmete muutumisel teinud tegevusloa muutmise taotlust;
6) ei ole tasunud riigilõivu 10 päeva jooksul pärast talle teatavaks tehtud otsust tegevusloa väljastamise kohta.

(2) Maanteeamet võib anda tegevusloa omanikule tähtaja tegevusloa peatamise tinginud puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Tegevusloa kehtivusaeg ei pikene tegevusloa peatamise aja võrra.

(4) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks, kui tegevusloa omanik ei ole talle teatatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.

(5) Teehoiutööde tegevusloa taotluse menetlemise korra, tegevusloa vormi ning taotluste vorminõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

§ 25⁶. Vaidluste lahendamine

(1) Kui tegevusloa taotleja või omanik ei ole nõus Maanteeameti otsusega tegevusloa väljaandmisest keeldumise, tegevusloa peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta, võib ta esitada kirjaliku vaide majandus- ja kommunikatsiooniministrile.

(2) Majandus- ja kommunikatsiooniminister vaatab vaide läbi ja teeb vaideotsuse vaide esitajale teatavaks posti teel või elektrooniliselt seitsme päeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 26. Tasuline tee

(1) Tasulise tee võib rajada üksnes uusehitisena. Tasulise tee hoiu kulud kannab ja tee kasutamise tasu kehtestab tee omanik.

(2) Tee-ehitusloa andja võib tasulise tee omanikule kehtestada tee-ehitus- ja teekasutusnõuded, tee tasulisena kasutamise tähtaja ning teevaidluste lahendamise korra.

§ 27. Teel paiknev teeväline rajatis

(1) Teel paikneva melioratsiooni- ja hüdrotehnilise ning muu rajatise hooldu korraldab selle omanik tee omaniku nõusolekul.

(2) Teed ületavat viadukti hoiab korras selle omanik.

§ 28. Raudteeületuskoht

(1) Raudteeületuskoht on tee ja raudtee samatasandilise ristumise ala.

(2) Raudteeületuskohal teeb ristumiskoha hoiutöid ja on kohustatud looma tingimused ohutuks liiklemiseks tee omanik ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omanik või valdaja vastavalt nende valduses oleva kinnisasja ulatuses, välja arvatud talihooldustööde osas, mis on raudteeületuskoha terves ulatuses tee omaniku kohustus. Raudteeületuskohal talihooldustööde tegija peab talihooldustööde tehnoloogilised üksikasjad kooskõlastama raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu omaniku või valdajaga.

(3) Tee ja raudtee kattavas kaitsevööndis teevad tee omanik ja raudtee omanik hoiutöid omavahelise kokkuleppe alusel.

[RT I 2003, 79, 530- jõust. 31.03.2004]

§ 29. Avalikult kasutatava tee maakasutus

(1) Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa.

(2) Avalikult kasutatava tee seisundist või teehoiutöödest tingitud ajutiseks ümbersõiduks sõlmib tee omanik lepingu kinnistu omanikuga, kelle maal ümbersõiduks kasutatav tee asub. Lepingut ei pea sõlmima avarii ja loodusõnnetuse korral.

(3) Avalikult kasutatava tee omanikul on õigus anda teemaad maakasutust reguleerivate õigusaktide kohaselt kasutada teisele isikule ilma hoonestusõiguseta tingimusel, et see ei raskenda teehoidu ega halvenda liiklusolusid.

(4) Tealuses maapõue osas tehtavate kaevandamistööde suhtes, välja arvatud allmaaehtiste rajamine, ei kohaldata maapõueseadust (RT I 1994, 86/87, 1488; 1995, 75, 1321; 1996, 49, 953; 1997, 52, 833; 86, 1461; 93, 1562; 1998, 64/65, 1005; 1999, 10, 155).

§ 30. Teehoiutöö tehnoloogia

(1) Tee ehitamise ja remontimise ning muude teehoiutööde tehnoloogia peab vastama liiklusohutus- ja keskkonnakaitse- ning tee seisundi suhtes esitatavatele nõuetele.

(2) Teehoiutööde tehnoloogianõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 31. Teave tee seisundi ja kasutuskorralduse kohta

(1) Riigimaanteede seisundi ning nende kasutamise ja kaitse põhinõuete kohta annab teavet Maanteeamet. Operatiivinfot riigimaanteede liiklusolude kohta annab Maanteeamet üleriigilise levikuga raadio kaudu.

(2) Maanteeamet peab üleriigilise levikuga raadio kaudu teatama riigimaantee liikluskorralduse olulisest muudatusest ja selle kehtimisajast vähemalt 24 tundi ette. Avalikult kasutatava tee omanik peab liikluskorralduse muudatusest teatama viisil, mis võimaldab teavet saada sellel liiklejal, kes seda vajab.

(3) Tugeva lumetuisu ja kiilasjäät tekkimise korral ning muul liikluskorraldust või liiklusohutust oluliselt mõjutaval juhul on Maanteeamet kohustatud üleriigilise levikuga raadio kaudu viivitamata teatama riigimaantee olukorrast ja andma operatiivinfot loodus- või liiklusõnnetusest põhjustatud liikluskorralduse muudatustest.

(4) Järelepärimise korral peab tee omanik andma teavet tee seisundi ja kasutuskorralduse kohta.

5. peatükk

TEE KASUTAMINE JA KAITSMINE

§ 32. Tee kasutajale esitatavad nõuded

(1) Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist.

(2) Veoste või sõitjate veoga tegelev ettevõtja peab andma tee omanikule tema nõudmisel andmeid teed kasutavate sõidukite, vedude mahu, teekonna ning sõitude sageduse kohta.

(3) Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ning kaitsmise nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 33. Veoste ja sõitjate vedu

(1) Liiklust korraldatakse liiklusseaduse (RT I 2001, 3, 6) ja selle alusel antud õigusaktide kohaselt.

(2) Liiklusväliseks otstarbeks võib teed kasutada üksnes tee omaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel.

(3) Kui avalikult kasutatav tee suletakse liiklusvälise ürituse korraldamiseks, on asjaomase loa saanud isik kohustatud liikluse ümberkorraldamisega seotud kulud tee omanikule hüvitama.

(4) Nii koormaga kui ka koormata liikleva sõiduki suurimad lubatud mõõtmed ning massi ja teljekoormused kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

(5) Sõitjate turvalisuse tagamiseks peab tee omanik hoolitsema nii tee kui ka sõitjate peale- ja mahamineku kohtade ohutuse eest.

(6) Lasteveo- või muu ühissõiduliini avamiseks on vaja tee omaniku kirjalikku nõusolekut.

(7) Laste ja teiste reisijate ohutuse tagamiseks võib tee omanik seada nii ajutisi kui ka alalisi piiranguid muude sõidukite liiklemiseks ühissõidukite marsruudil.

(8) Erateed ja realservituudiga erateed ning tasulist teed peab tee omanik lubama tasuta kasutada alarmsõidukil ja erakorralise või sõjaseisukorra ajal kaitsevæe sõidukil. Muudel sõidukitel peab tee omanik lubama teed tasuta kasutada ainult juhul, kui avalikult kasutatav tee on avari või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks suletud.

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 34. Liiklusväline teabevahend

(1) Liiklusväline teabevahend on püsivalt maapinnaga ühendatud alusele või teisaldatavale kandekonstruktsioonile, sõidukile või muule teabevahendi kandjale paigaldatud kuulutus, teadaanne või märgis, mis ei ole ette nähtud liikluse korraldamiseks või mis ei ole liikluskorraldusvahendi kohta kehtestatud nõuete kohane.

(2) Liiklusvälise teabevahendi paigaldamise loa teemaale annab tee omanik. Tee kaitsevööndi alale annab liiklusvälise teabevahendi paigaldamise loa tee omanik tee kaitsevööndi maa omaniku kirjalikul nõusolekul ja tema seatud tingimustel. Teele ja tee kaitsevööndi alale võib paigaldada liiklusvälise teabevahendi, mis:

- 1) ei eksita liiklejat ega varja tema eest liikluskorraldusvahendit;
- 2) ei raskenda liikluskorraldusvahendi eristamist;
- 3) ei ohusta liiklust liikleja pimestamisega ega tähelepanu hajutamisega;
- 4) ei piira nähtavust ristmikul.

(3) Liikluses vastavalt liiklusseadusele (RT I 2001, 3, 6; 2002, 92, 531; 90, 521; 105, 613; 110, 654 ja 655; 2003, 26, 156; 32, õiend; 78, 522; 2004, 30, 208; 46, 329) osalevale sõidukile liiklusvälise teabevahendi paigaldamiseks ei ole vaja tee omaniku või tee kaitsevööndi maa omaniku luba.

(4) Teele ja tee kaitsevööndi alale ei või paigaldada liiklusvälist teabevahendit, mis oma kujult, värvilt või kujunduselt on selline, et teda võidakse pidada liikluskorraldusvahendiks.

(5) Liiklusvälise teabevahendi paigaldamise nõuete eiramisega tekitatud kahju peab liiklejale hüvitama teabevahendi omanik.

(6) Kiirteele ning rahvusvahelisele maanteele ja nende kaitsevööndi alale võib liiklusvälise teabevahendi paigaldada ainult rööpselt tee teljega. Ajutise liiklusvälise teabevahendi võib lühiajalise ürituse või sündmuse ajaks paigaldada käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud tingimustel.

(7) Maanteele ja maantee kaitsevööndi alale võib liiklusvälise teabevahendi paigaldada käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimusel, kui teabevahendi sõiduteepoolse serva kaugus sõidutee äärest on vähemalt 12 meetrit.

(8) Liiklusvälise teabevahendi omanik kannab kõik kulutused seoses teabevahendi paigaldamise, hoiu ja kõrvaldamisega.

(9) Teele või tee kaitsevööndisse tee omaniku või tee kaitsevööndi maa omaniku nõusolekuta paigaldatud liiklusvälise teabevahendi peab teabevahendi omanik tee omaniku või tee kaitsevööndi maa omaniku nõudel viivitamata kõrvaldama. Nõude täitmata jätmise korral on tee omaniku või tee kaitsevööndi maa omanikul õigus teabevahend kõrvaldada. Teabevahendi kõrvaldamise kulud kannab teabevahendi omanik.

(10) Tee omaniku loal paigaldatud liiklusvälise teabevahendi, mis on vastuolus käesolevas seaduses sätestatud nõuetega, paigutab teabevahendi omanik tee omaniku nõudmisel ümber. Ümberpaigutuskulud jaotatakse teabevahendi omaniku ja tee omaniku kokkuleppel.
[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 35. Erakorraline vedu ja sõit

(1) Erakorralised on vedu ja sõit, mil suuremõtmelise või raskekaalulise veose või veoseta sõiduki kas või üks suurim mõõde, mass või teljekoormus ületab käesoleva seaduse § 33 lõike 4 alusel kehtestatud suuruse.

(2) Avalikult kasutataval teel on erakorraline vedu ja sõit lubatud eriloaga ja eritasu eest ning üksnes loal märgitud marsruudil ja tingimustel. [Tee omanikule erakorralise veo või sõiduga tekitatud kulutuste hüvitamise ja eritasu määrad ning erilubade väljaandmise korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).
[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

§ 36. Tegevus teel ja tee kaitsevööndis

(1) Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- 1) ehitada hooneid või rajatise ning rajada istandikke. Detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel võib hooneid ehitada teekaitsevööndisse juhul, kui see on lubatud kohaliku omavalitsuse kehtestatud detailplaneeringus;
- 2) ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- 3) takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- 4) paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- 5) korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- 6) kaevandada maavara ja maa-ainest;
- 7) teha metsa uuendamiseks lageraiet;
- 8) teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuvälisist tööd.

(2) Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Ta peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale.

(3) Mitmele omanikule kuuluvate teede ristumiskohal vastutab iga omanik ohutuks liiklemiseks vajaliku tee seisundi eest talle kuuluva kinnisasja ulatuses.

(4) Uue tee ristumiskoha ehitamise kulud kannab omanik, kes nõuab teede ühendamist. Teede omanike kokkuleppel võib kulud jaotada.
[RT I 2005, 40, 312- jõust. 21.07.2005]

6. peatükk KOHUSTUSED

§ 37. Tee omaniku õigused ja kohustused

(1) Avalikult kasutatava tee omanik on kohustatud:

- 1) korraldama tee kasutamist ja kaitset;
- 2) teostama tee ülevaatust ja hoidma tee kehtestatud nõuetele vastavas seisundis;
- 3) kõrvaldama teelt liiklust ohustava või nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise, prahi, hukkunud loomad ja linnud;
- 4) liiklusõnnetuse korral ja muus teisi liiklejaid ohustavas olukorras paigaldama tee kasutajat hoiatavad või liiklust ümbersuunavad liikluskorraldusvahendid;
- 5) andma teavet tee sulgemisest ja muudatustest tee kasutamiskorralduses käesoleva seaduse § 31 lõikes 2 sätestatud viisil.

(2) Kui pinnase sulamise, vihma või muude liiklust oluliselt mõjutavate tegurite tõttu on tee konstruktsioon nõrgenenud ja liiklus võib teed kahjustada või liigelda on ohtlik, võib tee omanik tee või selle osa teatavaks ajaks sulgeda või teel liiklust piirata. Tee sulgemisest või liikluspiirangutest tuleb teatada käesoleva seaduse § 31 lõikes 2 sätestatud korras.

(2¹) Riigimetsa majandamist korraldab isik või riigiasutus võib metsatee või selle osa teatavaks ajaks sulgeda või teel liiklust piirata lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 märgitud juhtudele ka tulekaitse kaalutlustel, metsa ökosüsteemide kaitseks, õigusrikkumise takistamiseks, metsamajandamistödel ohutuse tagamiseks või kui teed ei vajata riigimetsa majandamiseks ja kohalikuks liiklemiseks. Metsatee sulgemiseks või liikluse piiramiseks peab paigaldama nõutavad liikluskorraldusvahendid.

(3) Tee omanikul on õigus nõuda eratee kasutajalt tee kasutamisega seotud kulude katteks hüvitist.

(4) Teeäärse metsa kaitsemetsale vastavad kasutamise viisid võib metsaseadusele (RT I 1998, 113/114, 1872) vastavalt määrata metsaomanik.

(5) Teeäärne mets määratakse tee omaniku taotlusel või üldistes huvides planeeringuga kaitsemetsaks, kui see on vajalik:

- 1) tee kahjuliku mõju külgnevale kinnisasjale või keskkonnale vältimiseks või vähendamiseks;
- 2) tee kaitsmiseks kahjulike loodusmõjude eest või liiklusohutuse huvides.

(6) Tee omanik on kohustatud liiklejale hüvitama tee kasutamiskõlbmatuse tõttu ning käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusakti rikkumise tõttu tekitatud kahju, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel.

[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]

§ 38. Tee kaitsevööndi maa omaniku õigused ja kohustused

(1) Tee kaitsevööndi maa omanik võib nõuda tee omanikult piirangute tõttu tekkinud kahju hüvitamist.

(2) Kui teede ristumiskoha nähtavuse parandamiseks ei ole hoonet või muud ehitist tee kaitsevööndis võimalik ega otstarbekas lammutada, tuleb sõiduohutuse huvides paigaldada liikluskorraldusvahend või muu tõke.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ohutusnõuete täitmist kontrollivad Politseiamet ja Maanteeamet.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

6¹. peatükk JÄRELEVALVE

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 39. Seaduse täitmise järelevalve

(1) Järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuetest kinnipidamise üle korraldavad Maanteeamet ja Politseiamet ning tee omanik käesolevas seaduses loetletud õigusi ja kohustusi järgides.

(2) Käesoleva seaduse ja selle alusel antud õigusaktide nõuete rikkumiste kõrvaldamiseks on õigus koostada ettekirjutusi politseiametnikul ning majandus- ja kommunikatsiooniministri volitatud ametnikul kõigi teede puhul ning kohaliku omavalitsuse volikogu volitatud ametnikul tema omavalitsuse omandis olevate teede puhul.

(3) Maanteeamet, Politseiamet või kohalik omavalitsus võib oma ametiisiku poolt tee omaniku käesoleva seaduse § 37 lõikes 1 nimetatud kohustuste täitmiseks tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

[RT I 2003, 88, 594- jõust. 08.01.2004]

6². peatükk **VASTUTUS**

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40. Tee kasutamise nõuete rikkumine

(1) Tee kasutamise eest spordi- ja teisteks rahvaüritusteks ning muudeks liiklusvälisteks kogunemisteks tee omaniku loata – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40¹. Teerajatise püsivust ohustava sõidukiga liiklemine

(1) Normidele mittevastavate mõõtmete, massi või teljekoormusega või muul viisil teerajatise püsivust ohustava sõidukiga liiklemise eest, samuti liiklemise eest liiklemiseks suletud teel või liiklemiseks mitteettenähtud teerajatisel – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40². Teerajatise püsivust ohustava liikluse lubamine

(1) Mootorsõiduki omaniku, valdaja või käitamise eest vastutava ametiisiku poolt normidele mittevastavate mõõtmete, massi või teljekoormusega mootorsõidukiga liigelda lubamise eest, samuti sõidukite liiklemise lubamise eest suletud teel või liiklemiseks mitteettenähtud teerajatisel – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40³. Loata teehoiutööde ja teehoiuväliste tööde tegemine

(1) Teehoiutööde ja teehoiuväliste tööde tegemise, töövahendite, ehitus- ja metsamaterjali paigutamise, hoone, rajatise ehitamise, istandiku või muu objekti paigutamise, maavara kaevandamise ning metsa lageraie või muu keskkonda ümberkujundava töö tegemise eest teel ja tee kaitsevööndis tee omaniku loata – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40⁴. Tee kaitsevööndi korrashoiu nõuete rikkumine

(1) Maa omaniku või valdaja poolt tee kaitsevööndi või sellel asuva rajatise korrashoiu nõuete täitmata jätmise eest või tee kaitsevööndi kahjustamise või risustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40⁵. Teerajatise või raudteeülesõidukoha seisundinõuete rikkumine

(1) Teerajatise või raudteeülesõidukoha seisundinõuete täitmata jätmise, liikluse keelamiseks või piiramiseks ettenähtud abinõude rakendamata jätmise või liiklusohutike kohtade korrastamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40⁶. Teerajatise või raudteeülesõidukoha ning tee kaitsevööndi kahjustamine või risustamine

(1) Teerajatise või raudteeületuskoha kahjustamise või risustamise või liiklust ohustava või nähtavust piirava takistuse, puu, põõsa või istandiku kõrvaldamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40⁷. Liikluskorraldusvahendi nõuetevastane paigaldamine

(1) Liikluskorraldusvahendi paigaldamata jätmise, nõuetevastase paigaldamise või ettenähtud ajaks kõrvaldamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40⁸. Liiklusvälise teabevahendi omavoliline paigaldamine

(1) Teele või tee kaitsevööndi alale liiklusvälise teabevahendi paigaldamise eest tee omaniku loata – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 40⁹. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 40–40⁸ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 40–40⁸ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on:
1) Maanteeamet;
2) politseiprefektuur.
[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 41. [Kehtetu – RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

7. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 42–44. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 45. Seaduse rakendamine

(1) [Kehtetu – RT I 2004, 84, 569- jõust. 01.01.2005]

(2) Käesoleva seaduse § 17 lõikes 4 sätestatud nõuet tee-ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetele vastavuse tõendamise suhtes rakendatakse 2001. aasta 1. juulist.

(3) Käesoleva seaduse §-s 25¹ nimetatud teehoiutööde tegevusluba on nõutav alates 2001. aasta 1. juulist.

(4) Käesoleva seaduse § 25¹ lõike 2 punktides 5 ja 6 nimetatud teehoiutöö tegevusluba on nõutav alates 2005. aasta 1. aprillist.
[RT I 2005, 11, 44- jõust. 27.02.2005]